

**Verslag bijeenkomst bedrijvennetwerk bodem en bemesting + melkveehouderij
18 maart 2011 bij Gerlof Koopmans te Britswerd**

Leve het bodemleven Bodemleven en bodemkwaliteit

Aanwezig waren 17 veehouders uit het bedrijvennetwerk, Coen ter Berg en Nick van Eekeren (LBI)

Op 18 maart 2011 is er een studiebijeenkomst geweest in het kader van het Bedrijvennetwerk Bodem & Bemesting rond het thema 'bodemleven en bodemkwaliteit'.

Vanaf 1997 is bij een aantal melkveehouders onderzoek uitgevoerd naar het bodemleven op percelen grasland. In dezelfde periode is ook onderzoek naar bodemleven op gangbare bedrijven gedaan. Resultaten uit dit onderzoek zijn door Nick van Eekeren gepresenteerd.

Verder is er uitgewisseld over de ervaringen rond bodemgebruik en graslandbeheer:

- is er een relatie tussen het aanwezige bodemleven en jullie ervaringen?
- hoe ziet de bodem er uit en hoe stimuleer je het bodemleven?

Programma:

11.00 – 12.30 uur presentatie onderzoeksresultaten: Nick van Eekeren

12.30 – 13.30 uur soep met broodjes

13.30 – 15.00 uur presentatie kwaliteit van oude en jonge klei gronden. Waaraan kun je de kwaliteit van je bodem aflezen (in het veld): Coen ter Berg

De bijeenkomst

Er was een goede opkomst uit de regio Friesland en Groningen. Nick van Eekeren presenteerde de onderzoeksresultaten uit het Bobi-onderzoek van het RIVM. Hierbij zijn zowel gangbare als biologische bedrijven onderzocht. Nick heeft ons wegwijs gemaakt in de grote tabellen met cijfers waarin verschillende metingen naar het bodemleven stonden. We stonden regelmatig stil bij verschillende details waar de veehouders meer van wilden weten.

Nick benadrukte het belang van goed beheer van de bodem. Na de lunch heeft Coen ter Berg een korte inleiding gegeven over de ontstaanswijze en de kenmerken van de kleigronden in Friesland/Groningen.

Daarna zijn we op het bedrijf van Gerlof Koopmans op verschillende percelen naar de grond gaan kijken. De knipkleigronden waren hier goed ontwaterd door zeer bolle akkers. Dit resulteerde in een prachtige structuur, doorworteling en actief bodemleven.

Door de vele vragen en uitwisseling van ervaringen was deze bijeenkomst erg leerzaam.